

PASARÉTI PRÉDIKÁCIÓK
refpasaret.hu

**Pasarét, 2020. január 17.
(imahét)**

Szepesy László

A HÍVŐK ÁLDOZATA HÁLAÁLDOZAT

Énekek: 166, 105,1-3

Alapige: Zsoltárok 50,14.116,17-18

*„Hálával áldozál az Istennek, és teljesíted a Felségesnek fogadásaidat!”
„Néked áldozom hálaadásnak áldozatával, és az Úr nevét hívom segítségül. Az Úr iránt való fogadásaimat megadom az Ő egész népe előtt”*

Imádkozzunk!

Dicsőítünk Téged, mennyei Édesatyánk, hogy nem hagytad, hogy a mai napunkat is pusztán emberek határozzák meg, vagy az, amit mi teszünk, hanem Te magad nyúltál bele az életünkbe, és ott a golgotai kereszten teljes mértékben meghatározta mindazt, ami ma történt. Mert a mai nap elkövetett bűnök-re is, amiket lehet, hogy még nem is ismertünk fel, de mégis szaporítottuk azok számát, ott a golgotai kereszten szereztél bocsánatot. És mindazt az áldást és jót, amit kaphattunk, tökéletes engedelmségedért és áldozatodért lehetett ma is a miénk.

Köszönjük, hogy így töltötted be ígéretedet, amit Fiad által mondtál, hogy velünk maradsz minden napon. Hálát adunk Neked, hogy ezen az estén is úgy tölthetjük együtt az időt, hogy testvéri közösségben Téged imádkozhatunk és magasztalhatunk. Szeretnénk kérni Téged, hogy ne legyen ez megszokott és természetes számunkra, hanem a Szentlélek indítson bennünket arra, hogy akár énekekről, akár imádságokról, akár Igéd előtti alázatról van szó, minden Őtőle jöjjön, mert énekeink üresek, imádságaink a tetőig sem érnek, hogyha csak pusztán emberi indulatból származnak. De ha a Szentlélek indít bennünket, akkor egedig eljutnak.

A HÍVŐK ÁLDOZATA HÁLAÁLDOZAT

Köszönjük ezt a csodát Neked, hogy itt vagy közöttünk, meghallgatsz bennünket kegyelmesen, és kérjük azt, hogy ne csak hallgass, hanem szólíts is meg, ezért kérjük az élő igét, hogy nyitogasd szívünket, adj nekünk halló füleket, értő és hívő szíveket, hogy ne csak megértsük, hanem elhiggyük akaratodat, és aszerint is igyekezzünk élni. Kérünk, hogy az „*engedelmesség lelkével támogass*” bennünket ebben. És add, hogy a mai alkalmunk számunkra áldássá, Neked pedig dicsőségre hadd lehessen.

Krisztusért kérünk, hallgass meg!

Ámen.

Igehirdetés

Amint azt az imahét programjából láthattuk, ezeken az esti alkalmakon Jézus Krisztus golgotai kereszthaláláról volt eddig is szó, arra próbáltunk rámutatni, hogy mekkora hatalommal rendelkezik Isten ez által, milyen dicsőséges, és számunkra mennyi áldást rejt az az áldozat. Ma esti alkalmunk témája az, hogy a hívők áldozata hálaáldozat.

Amikor ezt a címet olvastam, akkor azon gondolkoztam el, hogy maga az áldozat fogalma nem természetes, és nem is annyira érthető korunk, a XXI. század embere számára. Mert meghalljuk ezt a szót, hogy áldozat, nem biztos, hogy rögtön valami vallásos tartalommal töltjük meg, hanem azt mondjuk, hogy egy baleset elszenvédőjéről van szó, vagy egy pénzügyi csalás vagy betörés áldozatáról, vagy éppen háborúban vagy járványban elhunyt emberről. Nem biztos, hogy rögtön Istenre gondolunk, amikor az áldozat szót használjuk. Bár mi, keresztyének használjuk ezt a kifejezést, de nem biztos, hogy olyan értelemben és olyan mély tartalommal, mint ahogy azt a Szentírás teszi. Tudjuk jól, hogy az Ószövetség idején az áldozat mást jelentett az akkori hívő ember számára, mert a jeruzsálemi templomban Isten által elrendelt papi rend mutatta be folyamatosan az áldozatokat a hívőkért reggel és este is. Magához a hívő élethez is hozzátartozott az, hogy az ember időnként megjelent ebben a templomban, és áldozatot mutatott be Istennek, akár hálaáldozatot, bűnért való, vagy másféle áldozatot. Mindenki a saját anyagi teljesítőképességéhez mérten vitt áldozatot, valaki csak egy galambot, valaki egy bárányt, éppen, amit a mózesi törvények elrendeltek. A hívő ember számára az áldozatnak nagy jelentősége volt: Istenhez nem lehet csak úgy odaállnunk anélkül, hogy ne lenne értünk való közbenjárás és áldozat. Ez akkoriban természetessé vált az embereknek, de nekünk, XXI. századi embereknek az áldozat fogalma már háttérbe szorult. Csak Krisztus golgotai kereszthalálára használjuk ezt a szót, mint áldozatot, és annak jelentőségét nagyítjuk fel – amit jól is teszünk –, de az, hogy az Isten tiszteletében nekünk, hívő embereknek áldozatot kellene hozni, valljuk be, református körökben szokatlan gondolat. Tudjuk jól, más felekezetek gyakorolják az áldozatbemutatást, csak valljuk, hogy nem úgy, ahogy Isten elrendeli. Mert a mai keresztyén ember hogy gondolkozik? Úgy, ahogy a XXI. századi ember: nekünk jogaink vannak, követeléseink, amelyek nekünk járnak. És Istennel szemben is gyakran így gondolkozunk, hogy Isten tartozik nekünk ezzel és az-

zal. Ha Ő kegyelmes, akkor tartozik azzal, hogy könyörüljön és megbocsásson nekem. Ha Ő a szeretet Istene, akkor Ő nem haragudhat rám. Mindig hozzuk a követeléseinket, a jogainkat, de ugyanakkor a kötelességeinkre nem gondolunk. Mert a jognak nem csak olyan része van, hogy én elvárhatok valamit, hanem valamire kötelez is engem. És valahogy a hívő életben is kezd felborulni a mérleg, hogy inkább azt gondoljuk, hogy Isten tartozik nekünk, és Őneki kell gyermekeinek adnia, nekünk pedig kevesebbet kell odaszentelnünk az Úrnak. Gyakran azért járunk gyülekezetbe is, hogy kapjunk, töltekezzünk, és háttérbe szorul az a gondolat, hogy a hívő embernek áldozatot kell hoznia és adnia Istennek.

De mit is jelent egyáltalán az áldozat? Tisztába vagyunk ennek a kifejezésnek a jelentésével? Miért van szükség áldozatra? Milyen fajta áldozatok léteznek, különösen számunkra, 2020-ban? Milyen áldozatot tudunk bemutatni mi Istennek? És mi tesz valamit áldozattá? Az, hogy én annak mondom? Mi tesz egy hétköznapi eseményt, dolgot vagy személyt, cselekedetet Isten előtt tetsző és kedves áldozattá? Ilyen alapvető kérdéseket nem teszünk fel, Testvérek. Tehát mielőtt arról beszélnénk, hogy a hívők áldozata hálaáldozat, engedtessek meg nekem, hogy röviden ezekre a kérdésekre is hadd válaszoljak. Eljutunk oda is, amiről a cím szól, de fontos, hogy az alapokkal is tisztában legyünk.

Miért van szükség áldozatra? A teljesség igénye nélkül szeretnék röviden válaszolni.

Először is azért, mert Isten szólít és keres bennünket, kijelenti magát. Mit jelent ez? A hívő embernek Isten az Ő Igéjén keresztül szól, és megismerteti magát, hogy Ő milyen Isten. Ha az Igéből ismerjük meg Őt, akkor azt tudjuk, hogy Ő minden áldás adója, jóakarónk, gondviselőnk, ami azt jelenti, hogy gondja van a mi dolgainkra – hadd fogalmazzak így –, a mi szükségleteinkre, még a hitetlen ember szükségleteire is. *„Felhossa az Ő napját mind a gonoszokra, mind a jókra.”* Isten számtalan alkalommal gondoskodik rólunk, és cselekszik értünk minden egyes nap. Tehát amikor Isten kijelenti magát nekünk, hogy Ő ilyen jóságos, szeretetteljes, kegyelmes Isten, akkor az ember nem maradhat válasz nélkül. Nem mondhatom azt, hogy én erre nem reagálok, mert ha nem reagálok, az is válasz, de az egyenlő a közömbösséggel, hogy engem nem érdekel Isten. Válaszolni kell arra, aki Isten maga, és arra, amit értünk tesz naponként, az Ő jótéteményeire. És ez a válasz az ember szívében kell, hogy megszülessen. Isten személyére hogyan tudunk válaszolni? Tisztelettel, imádattal. És a tetteire hogyan válaszolunk? Hálaadással. Tehát azért van szükség áldozatokra, mert válaszolnunk lehet Istennek, és a válasz egyik fajtája és módja az áldozat, amikor az ember saját életéből akar odaadni Istennek valamit. Nem azért, mert Neki szüksége van rá, az Igében egyértelműen leírja, Neki nincs szüksége sem ételre, sem italra, Ővé az egész föld, minden teremtmény, mi nem tudjuk Őt gazdagítani, de választ azt igenis vár tőlünk. És az egyik fajta válasz az áldozat.

Másodszor pedig azért van szükség áldozatra, mert létezik bűn, mert bűnösök vagyunk. Isten ugyanis – tudjuk jól – céllal teremtett minket. Nem arra

A HÍVŐK ÁLDOZATA HÁLAÁLDOZAT

a célra, amire mi gyakran fordítjuk az életünket, hogy az esténket a számítógép előtt, vagy a tévé előtt sorozatokat nézve töltsük, vagy hogy itt a gyülekezetben csak néma csendben ülünk, és egymáshoz ne szóljunk, és aztán menjünk tovább. Isten céllal teremtett bennünket, és ha mi nem töltjük be ezt a célt, nem aszerint élünk, nem látjuk el azokat a feladatokat, amelyeket Isten ránk bízott, és nem végezzük el, akkor Őt meglopjuk az élettől, a személyes életemtől, mert másra fordítom azt. Nagyon leegyszerűsítve ez olyan, mintha céllal kapnánk pénzt, ha valaki támogatást kap egy adott célra, mondjuk egy épület felújítására, akkor azt arra kell költenie. Ha másra költi, szórakozásra, utazásra vagy bármi más egyébre, az nem sikkasztás és csalás? Testvérek, ha mi azt az életet, amit Istentől kapunk azzal a céllal, hogy Őneki szenteljük és éljük, másra költjük, akkor nem megloptuk Őt? Tartozunk, nem néhány bűn, vagy mulasztás miatt, hanem teljes életünkkel tartozunk Istennek. És mivel létezik ez a nagy tartozás, ezért Isten haragszik ránk, a Szentírásnak egyértelmű üzenete, hogy Isten a bűnt gyűlöli. Nem kell a szeretet Istenéről rózsaszín képekkel álmodoznunk, Isten a bűnt gyűlöli, különben miért kellett a golgotai kereszttel szenvednie Isten Fiának? Azért, mert Ő gyűlöli a bűnt. Isten haragja van eltékozolt életünkön. Az ember hogyan kerülheti el Isten haragját? Maga nem képes közbenjárni magáért, ezt is Isten egyértelművé tette a Bibliában. Nem képes arra, hogy önmagát képviselje Isten előtt, és mintegy béketárgyalásokba kezdjen vele. Közbenjáró kell, akit Isten elfogad, és aki az embereket képviseli. De ennek a közbenjárónak áldozatot kell vinnie Istennek. Milyen áldozatot? Engesztelő áldozatot, ami nemcsak mintegy Isten haragját csendesíti le, hanem a mi ellopott életünkért cserébe tökéletes, szent életet ad, kvázi kárpótolja Istent. A Zsidókhoz írt levél 8-9. fejezete nagyon szépen beszél erről. Mit mond a közbenjáróról, a főpapról? *„Mert minden főpap ajándékok meg áldozatok vitelére rendeltetik, amiért szükséges, hogy legyen valamije ennek is, amit áldozatul vigyen”* (Zsidók 8,3). Tehát miért van szükség áldozat bemutatására? Azért, mert bűnösök vagyunk, és Istent kárpótolni kell, haragjának, büntetésének eleget kell tenni, el kell szenvedni a büntetést, és ki kell békülnünk Vele.

Reformátor elődeink is az ószövetségi áldozatokat ebbe a két típusba sorolták be: az istentiszteleti áldozatok, amelyek az Isten iránti tiszteletet, imádatot és hálát fejezik ki, amelyek válaszok az Ő személyére és tetteire, másodsorban a bűnért való engesztelő áldozatok, amelyeknek feladatuk, hogy Isten haragját lecsillapítsák, igazságának eleget tegyenek, s ez által bűneinket eltörölnék. Szükség van áldozatokra, és ezek egyetemes érvényű igazságok, nemcsak az Ószövetség népének volt rá szüksége, hanem a mai embernek is szüksége van engesztelő áldozatra és hálaáldozatra.

Mi tesz valamit áldozattá? Testvérek, nem az, hogy én kitalálom és annak mondom. Sajnos magamon is láttam, de számtalan testvér életében is, hogy kitalálunk mindenféle szolgálatcsoportokat. Azt gondoljuk, hogyha valami jót teszünk, akkor az máris Istennek való áldozat. És ezzel úgymond jobb színben tűnünk fel Isten előtt. Mintha áldozatot mutattunk volna be. Attól áldozat, hogy

én annak mondom? Nem, Testvérek. Két dolog tesz valamit áldozattá: Isten mondja és tartja az adott dolgot áldozatnak, nem pedig én. Másodszor pedig – Mózes 3. könyve ezt nagyon hangsúlyozza –, az áldozat szent és tökéletes, mint az az állat is, amit fel kellett áldozni az Ószövetség idején. Nem a sántákat, betegeket, véznákat kellett feláldozni (3Mózes 22,20), hanem az egészséges, az emberi tekintetre is szép termetű bárányokat, mert ez méltó Istenhez, az Ő tökéletességéhez, szentségéhez. A mi áldozatainknak is ilyeneknek kellene lennie.

Miután látjuk, hogy miért kellene áldozatok, és milyen fajtái vannak, tegyük fel a kérdést: mi, Újszövetségben élő emberek mivel áldozhatunk Istennek? Másként hadd közelítsem meg ezt a kérdést: a két áldozat közül melyiket tudjuk mi bemutatni? És rögtön hadd kezdjem a bűnért való áldozattal. Képesek vagyunk-e kibékíteni Istent a mi bűneinkért? Képesek vagyunk-e Őt kárpótolni a bűnös életünkért, cserébe a tökéletes, szent étellel? Tudunk-e ilyet felmutatni, és odaadni Neki? Képesek vagyunk-e arra, hogy megbéküljünk Istennel úgy, hogy utána a bűn ne határozzon meg bennünket, hanem új emberre legyünk? A Biblia válasza egyértelműen az, hogy nem. Ember nem képes másért áldozatot bemutatni, ahogy önmagáért sem. Az alapigénk előtti zsoltárból hadd olvassak fel 3 igeverset: *„Senki sem válthatja meg atyjafiát, nem adhat érte váltságdíjat Istennek. Minthogy lelküknek váltsága drága”* – ez szerintem elég világos és érthető beszéd: nem válthatjuk meg egymást. És még mielőtt még szörszálhasogatásba kezdenénk, hogy itt más lelkéről van szó, és nem a magunkról, a következő vers még tisztább vizet önt a pohárba – *„Csak Isten válthatja ki lelkemet a Seol kezéből, mikor az megragad engem.”* (Zsoltárok 49,8-9.16) *„Csak Isten”* – mondja az Ige –, senki más. Ki az, aki az én bűneimet el tudja törölni, és eleget tud azért tenni? Egyedül Isten. A Zsidókhoz írt levél 10,4 szerint bikák és bakok vére soha nem tudta eltörölni a bűnt. Ezek az áldozatok egy áldozatra mutattak előre, ami viszont igen: Krisztuséra. Mert Isten emberi életért cserébe emberi életet vár. Ha én emberéletet loptam meg Tőle, akkor emberéletnek kell az áldozatnak lennie. A bűnös ember akármire nyúl, azt beszennyezi, ezért tökéletesnek kell lennie az áldozatnak, ahogyan Krisztus is tökéletes és büntől mentes volt. Krisztus mutatta be értünk a bűnért való engesztelő áldozatot, Ő szenvedte el a mi bűneink büntetését a golgotai kereszten, Ő tudta egyedül eltörölni a vétkeinket (Zsidók 9,26.28), Ő az, aki békét teremt köztünk és Isten között (1János 2,1-2), és Ő az, aki alkalmasá tud tenni minket a szent életre (Zsidók 10,14). A Szentírással együtt tehát ki kell mondanunk, hogy nem vagyunk képesek és alkalmasak bűneinkért áldozni, de hadd fogalmazzak így: nem is kell, mert már megtörtént ez az áldozat. Hogyan lesz miénk Krisztus áldozata? Egyedül hit által, úgy, hogy igaznak tartom, hogy Ő azért halt meg. Ő nem egy egyszerű kivégzett rab, fogoly volt, hanem Ő Isten áldozata volt miértünk. Mit mond Keresztelő János, amikor Krisztus megjelenik először a nyilvánosság előtt? *„Íme az Isten ama Báránya, aki elveszi a világ bűneit”*, azaz Isten áldozati báránya, *„aki elveszi a világ bűneit”*. Az Ő áldozata elégséges számunkra, a héten hallottuk: bűnre emlékeztető áldozat, bűnért való áldozat volt, egyszer kellett bemutatni, tökéletes volt, érvé-

A HÍVŐK ÁLDOZATA HÁLAÁLDOZAT

nyes örökké mind a mai napig. Én nem tudok bűnért való áldozatot bemutatni, de Krisztus megtette értem, és hit által enyém az az áldozat. Isten úgy fogadja, mint ha én magam mutattam volna be: tökéletes, szent életet adtam volna, elszenvedtem volna bűneim büntetését, és az áldásokat kiérdemeltem volna. Hit által a miénk!

Hogyha Krisztus áldozata elegendő számunkra, akkor fel kell tenni a kérdést, mi tudunk egyáltalán áldozatot bemutatni? Célja ez Istennek? Az Ige válasza egyértelműen az, hogy igen. A Jelenések 1,6 és az 1Péter 2,9 szerint Isten azokat, akikért Krisztus meghalt a golgotai kereszten, királyi papság tagjaivá, azaz egyen-egyenként minden újjászületett hívőt pappá tett. Ez az egyetemes papság tanítása. Ha pedig papok vagyunk, akkor arra rendeltettünk, hogy áldozzunk, áldozatot hozzunk Istennek, és az istentiszteleten Őt imádjuk. Milyenek ezek az áldozatok? Az 1Péter 2,5 azt mondja: *„Ti magatok is, mint élő kövek épüljétek fel lelki házzá”* – általában eddig szoktuk idézni ezt a szakaszt, de olvassuk tovább, – *„szent papsággá, hogy lelki áldozatokkal áldozzatok, amelyek kedvesek Istennek a Jézus Krisztus által”*. Krisztus által papok vagyunk, és az Ő áldozata által tudunk áldozni. Mit mond a Róma 12,1? *„Szánjátok oda a ti testeiteket élő, szent és Istennek kedves áldozatul, mint a ti okos tisztelteteket.”* Önmagunkat kellene feláldoznunk. A hívő ember tehát nemcsak tud áldozatot bemutatni az Úrnak az Ige szerint, hanem Isten erre külön fel is szólítja őt.

Milyenek ezek az áldozatok? Sokan azt mondják, hogy lelkiek. Ez azonban félreérthető leegyszerűsítése a dolgoknak. Azt értjük a lelki alatt, hogy valami kis melegségnek, hálának el kell töltenie a szívünket, és akkor annyi elegendő is volt, és az Úr máris örül. Testvérek, hadd részletezzem és utaljak vissza az előző két igére (1Péter 2,5, Róma 12,1). Valóban lelki áldozatokról beszél Péter apostol, de a Róma 12,1 arról is, hogy *„a ti testieteket”* és tagjaitokat is: lábátokat, kezeteiket, szemeteiket, fületeket, mindent szánjátok oda áldozatul Istennek. Ne menjétek a lábátokkal akárhová, ahová az Úr nem menne. Ne nézzétek azt, amit Ő szégyenletesnek tart. Ne hallgassatok olyat, ami tévtanítás, vagy ami a világ szólama. Ne tegyed a kezeddel azt, ami ellenkezik Isten törvényével, hanem áldozatul add oda magadat Istennek. És akkor még nem is beszélünk azokról a dolgokról, amiket Isten ránk bízott, akár anyagiak, akár tehetség, mindezekkel tudunk áldozattal áldozni Isten előtt. Természetesen minden áldozat mögött a lelki odaszánásnak kell lennie, ezért az Igének igaza van: lelki áldozatokról van szó. Mert ha őszinte hit, hála és szív nélkül adunk oda valamit Istennek, akkor az számára nem kedves. Ha úgy teszünk, mint azok a gazdagok, akiket Krisztus a templomban nézett, és bedobták a feleslegüket, hatalmas összegeket a templomperselybe. És aztán odament az özvegyasszony, és összesen két fillért dobott be, és Krisztus azt mondja, hogy azok a feleslegükből adtak, nem hitből, nem áldozatként. Nekik nem jelentett az semmit, csupán felesleg volt számukra. Az özvegyasszony mindenét, hittel odaadta, mert bízott abban, hogy az Úr gondoskodik róla. És hogyha ez böjtölést jelent, akkor böjtöl, ha pedig azt, hogy gondoskodnak róla testvérei, akkor azt. A hit és szív

nélküli áldozatok nem kedvesek az Úrnak. Az Ószövetség ezt számos igehelyen megerősíti. A Példabeszédek 15,8 konkrétan kimondja: „Az istentelenek áldozata gyűlölséges az Úrnak; az igazak könyörgése pedig kedves néki”. Ugyanezt mondja, és erről beszél az Ézsaiás 1,11-17, a Hóseás 6,6 és sok más igehely, hogy a szívtelen áldozatok nem kedvesek az Úrnak. Ilyeneket mond Isten, hogy nem gyönyörködöm abban, hogy tapossátok templomom pitvarait, mert szív nélkül hozzátok az áldozatokat, bemutatjátok, és utána ugyanúgy vétkeztek. Tehát milyen áldozatot kér az Úr? Lelki áldozatot, ami azt is jelenti, hogy a fizikait is odaszenteljük, odaadjuk Neki.

Ez a fajta lelki áldozat pedig bár többféle lehet, mégis helyesen emeljük ki közülük azt, amikor azt mondjuk, hogy ez az áldozat igazából hálaáldozat, a hívők áldozata hálaáldozat. A hálaáldozat ugyanis felelet arra a jóra, amit Isten értünk tett. Mi az, amit Isten tett értünk, mi a legfőbb jó? A golgotai kereszt. Az igazi, naponkénti hálaáldozat mögött a Krisztus áldozata iránti hálának kellene lennie. Ő a mi hálánk forrása, hadd fogalmazzak így: a golgotai kereszt a hívő ember igazi hálájának a forrása. Minden nap. Nem csak akkor, amikor megértjük ennek a jelentőségét, nem csak az újjászületéskor, megtéréskor: minden nap, minden egyes nap. A 116. zsoltár szerzője azt kérdezi a 12. versben, hogy „Mivel fizessek az Úrnak minden hozzám való jótéteményéért?” Testvérek, gyötört bennünket már ez a kérdés? Itt nem a visszafizetésről van szó, mert nem tudjuk megfizetni azt, amit Krisztus értünk tett, hanem a háláról, hogy Isten mennyi jót tett velem és értem, és én ugyan mivel tudnám azt viszonzni? Feltettük magunkban már ezt a kérdést? A zsoltáros válaszol is erre, rögtön a 17. versben azt mondja: „Néked áldozom hálaadásnak áldozatával”. Hálaadással. Mi az, amit Isten viszonzásul kér? Nem csekket, nem pusztán valami szolgálatot, hanem a szívünk őszinte háláját.

A Heidelbergi kátét reformátor elődeink 3 részre osztották a második kérdés-felelet alapján. Ott azt kérdezik, hogy a Szentírásban van egy vigasztalás számunkra. Hogyan kell élnünk, és mit kell hinnünk és tudnunk ahhoz, hogy a Szentírásban lévő vigasztalás számunkra igazi öröm forrása legyen, akár élünk, akár halunk? Három dolgot sorol fel a Szentírás alapján a hitvallás: először mily nagy az én bűnöm és nyomorúságom, másodszer Isten mi módon szabadít meg minden bűnömből és nyomorúságomból, harmadszor milyen hálával tartozom Neki ezért a szabadításért. A Heidelbergi káté harmadik része a háláról szól, a hívő ember hálájáról. Reformátor elődeink is mit ismertek fel? Hogy ha a szabadítást felismeri az ember, abból kellene táplálkoznia az ő hálájának. Nincs hála a szabadítás elhívése és a golgotai kereszt nagyságának felismerése nélkül. Tegyük fel tehát a kérdést, hogy ha én ezt mind hiszem, ha vallom Krisztus áldozatát, vallom, hogy a bűneimre Ő a megoldás, akkor az életemet mennyire jellemzi a hálaadás? Ez egy nagyon nehéz kérdés, számtalan alkalommal elbukom ebben én magam is. De mennyire vagyunk naponként háládatosak Krisztus golgotai keresztjéért?

Amennyiben ritkán szoktunk hálát adni, akkor nem lehet, hogy ez azért van, mert nem térünk vissza a forráshoz, azaz nem nézünk mindennap a golgotai

A HÍVŐK ÁLDOZATA HÁLAÁLDOZAT

keresztáldozatra, hogy Krisztus a számomra lehetetlent ott megtette értem, Önmagát áldozva fel? Nem lehet, hogy inkább a hiányaimra nézek, hogy Istenem, ez sincs rendben az életemben, az sincs, ez kell, az kell, és nem nézem, hogy az odafelvalókat hogy adja nekem a mennyei Atya, és csak földi vagyok és a földiekkel törődöm? Vagy lehet, hogy Krisztus keresztáldozatát nem tartom elég hatalmasnak arra, hogy mindennap engem hálaára indítson Isten iránt? Lehet a keresztet kicsinynek is tartani, B vagy C tervnek, nem sikerül megváltoznom, akkor majd Krisztus úgymint megbocsát a keresztért. És így jön az olcsó kegyelem. Lehet, hogy nem tartjuk elég hatalmasnak a keresztet, hogy hálaadó életünk legyen?

De menjünk tovább. Mit jelent konkrétan a Szentírás szerint a háládatosság, a hívő ember igazi hálája miben mutatkozik meg? Különös kérdés ez, mert hogyha az evangéliumokban megkeressük, Krisztus konkrétan mikért adott hálát, meglepő módon kevés olyan történet van, ahol ez a szó ki van mondva. Tudjuk, hogy az Ő egész életét jellemezte a hálaadás, ez nem kérdés. De hol van konkrétan leírva, hogy hálát adott? Négy történetben fordul elő igazán az Ő hálaadása. Először hálákat ad akkor, amikor arról beszél, hogy Isten az evangéliumot elrejté a világ bölcsei, okos emberei elől, a gyermekeknek pedig megmutatja és kijelenti. Külön ezt mondja Krisztus, hogy „*hálát adok Neked, Atyám*”, hogy ezt megteszed. Az evangélium érthetőségéért és világosságáért ad hálát, és azért, hogy Isten kijelenti az evangéliumot, mert nem mi ismerjük fel, hanem az Atya jelenti ki az evangéliumot nekünk a Szentlélek által. Aztán a másik alkalommal akkor ad hálát Krisztus, amikor megvendégeli a négy- és ötezer fős tömeget, és veszi a kenyeret, és akkor hálát ad. Hálát ad azért, hogy Isten gondoskodik az Ő népéről. És tudjuk jól, hogy milyen tanítást vezetett le ebből: Ő lehet az élet kenyere, Ő lehet a mi táplálónk, ezért ad hálát, hogy Ő elegendő táplálék számunkra. Harmadszor akkor ad hálát, amikor egy sírnál áll, Lázár sírjánál, és már megparancsolta az ott lévőknek, hogy hengerítsétek el a sír előtti nagy követ, ez már meg is történik, de még nem hangzik el az isteni parancs, hogy „*Lázár, jöjj ki!*”, hanem Krisztus előtte azt mondja, hogy „*Atyám, hálát adok Neked, hogy meghallgattál engem*”. Nem érdekes, hogy Krisztus nem úgy fogalmaz, hogy hálát adok azért, hogy ilyen nagy csodát tettél, hogy egy halottat életre keltettél? Nem, Ő maga a meghallgattatás momentumára, pillanatára világít rá, azt mondja: „*hálát adok Neked, hogy meghallgattál engem*”. A hála forrása, hogy Isten meghallgat bennünket, hogy szóba áll velünk, és meghallgatja könyörgéseinket, imádságainkat. Természetesen az is nagy csoda volt, hogy feltámasztotta Lázárt. De Krisztus mégis erre fókuszál, hogy Ő maga „*a feltámadás és az élet*”, hogy ezt igazolta az Atya. Utoljára pedig földi élete alatt akkor adott hálát, amikor az utolsó vacsora alkalmával megtörte a kenyeret – ezt a testvérek szokták is hallani, mert mindig felolvassuk az úrvacsora szereztetési ígéit az 1Korinthus 11-ből –: „*hálákat adván megtörte és ezt mondta...*” Ott nem a kenyér és a bor a hála oka, hanem Krisztus áldozata, hogy az Atya lehetővé teszi az áldozatot. És az a jó, amit Isten ad ezen az áldozaton keresztül.

Mit jelent a mi életünkben konkrétan a hálaadás, miben lehet kifejezni? A 116. zsoltárban ezt olvassuk: „*Néked áldozom hálaadásnak áldozatával, és az Úr nevét hívom segítségül*”. Mi az igazi hála kifejezése? Az imádság! Ezt nem azért mondom, mert imahét van, ezt az Ige határozottan állítja. A háládatosságunk legfőbb kifejezési módja, amit Isten elrendel nekünk, az imádság. Az 50. zsoltár szintén összekapcsolja a hálaadást az imádsággal, amikor azt olvassuk: „*Hálával áldozál az Istennek, és teljesítsd a felségesnek fogadásodat! És hívj segítségül engem a nyomorúság idején*”. Ez a segítségül hívás nem az imádság? A Zsoltár 141,2 szó szerint ki is mondja, hogy Isten szemében a mi imádságaink áldozatok, azt olvassuk: „*Mint jó illatú füst jusson elődbe imádságom, s kezem felemelése estvéli áldozat legyen*”. A Heidelbergi káté szerzői is, amikor a háládatosságról beszélnek, a Miatyánkot kezdik el magyarázni, mert az az úri imádság. És amikor a 116. kérdés-feleletet felteszik, így válaszolnak rá: „*Kérdés: Miért szükséges a keresztyéneknek imádkozni? Felelet*” – az Ige alapján –: „*Azért, mert ez a legfőbb része annak a háládatosságnak, amelyet Isten tőlünk kíván.*” Mit kíván Isten, hogy fejezd ki a háládat? Imádságban! Az imádság nem valami elhanyagolható része Isten tiszteletének, amit vagy szeretek tenni, vagy nem, vagy beletörődöm abba, hogy az nekem annyira megy, de nem is baj, mert majd máshogy fogom Istent tisztelni, hanem az imádság az egyik legfőbb módja annak, hogy Istennek kifejezzük az Iránta való hálánkat, és imádjuk Őt. A Kolossé 2,7-ben Pál figyelmeztet minket arra, hogy a hitben való megerősödésben is nagyon fontos a hálaadás, ahogy ő a legtöbb levelét mindig hálaadással kezdi, ezt mondja: „*megerősödvén a hitben, amiképpen arra tanítottatok, bővülködven abban hálaadással*”. Milyen hitről beszél itt? Hálaadó hitről. Olyan hitről, ami elfogadja, hogy van miért hálát adnom Istennek, van naponként okom arra, hogy Őt dicsérjem, és hálás legyek Neki. Nem pusztán azokra nézve, amik történnek velem, hanem arra nézve, amit Krisztus értem tett és tesz. Ugyanebben a levelében, a 3,15-ben azt mondja: „*És az Istennek békessége uralkodjék a ti szívetekben, amelyre el is hívtatok egy testben; és háládatosak legyetek*”. Gyakran szétválasztjuk ezt a kettőt. Igen, kell a békesség, Isten adjon békességet, de mivel folytatja Pál? „*Háládatosak legyetek.*” Nem azok tapasztalják meg a békességet, akik látják, mennyire hálásak lehetnek Istennek? A Filippi 4,6-ban az apostol annyira ki akarja hangsúlyozni az imádságban való hálaadást, hogy azt mondja: „*minden alkalommal*” – nemcsak néha, nemcsak egyszer-egyszer, minden alkalommal – kérésünket Isten elé hálaadással vigyük. Amikor tehát feltesszük a kérdést, hogy szoktunk-e áldozatot bemutatni, akkor lehet a válaszunk igen: amikor imádságban hálákat adok az én mennyei Atyámnak, megváltó Uramnak és megszentelő Szentléleknek! Igen, hálának áldozatával áldozhatok az imádságban. Gondolunk-e így könyörgéseinkre?

Az ige második válasza arra a kérdésre, hogy mi a hálaadás konkrétan az ember életében – tudom, ez most nagy általánosságnak fog hangzani, de az Ige azt mondja, hogy – az Úrnak való engedelmesség és az odaszánt élet. Hogy ne csak szavakkal áldozzunk Istennek, hanem tettekkkel, teljes lényünkkel. Mert

A HÍVŐK ÁLDOZATA HÁLAÁLDOZAT

ha elhiszem, hogy Krisztus meghalt az én bűneimért, akkor többé nem azon fogok munkálkodni, hogy valahogy jóvá tegyem azokat, hanem felszabadulok arra, hogy Isten akaratát keresve Őneki igyekezzem élni. Ha elhiszem, hogy nem kell biztosítanom az életem biztonságát – amiért aztán tényleg mindent megteszünk minden nap, hogy biztonságban legyünk –, hanem elhiszem, hogy az Atya kezében vagyok, akkor felszabadítja az erőimet arra, hogy az Ő parancsait megismerjem, és azok szerint igyekezzem cselekedni. Akkor arra fogok már figyelni. A Heidelbergi káté 86. kérdése így hangzik: „Miért kell jót cselekednünk?” Nagyon jó kérdés ez napjainkban is. A válaszban pedig a reformátorok az Ige alapján hangsúlyozzák, azért kell jót cselekedni, hogy „egész életünk folyásával” – nem csak itt a gyülekezetben – „megmutassuk Isten iránt való háládatosságunkat az Ő jótéteményéért, és így Isten dicsőíttessék általunk”. Valóban, amikor a mi életünket megnézik, amikor nagyító alá veszik a „jó szándékú” szomszédok vagy családtagok, akik nem hisznek Istenben, azt mondanák: ennek az élete az Isten iránti háláról szól? Most itt nem büntelenségről, erkölcsi feddhetetlenségről van szó, hanem egy irányról, egy lelkületről, az evangéliumra való válaszról.

„*Annak okáért mozdíthatatlan országot nyervén*” – azaz az evangéliumot elhíve, hogy miénk a bűnbocsánat és az örök élet – „*legyünk háládatosak*” – mondja az apostol, de nem áll meg itt, folytatja – „*melynél fogva szolgáljunk az Istennek...*” (Zsidók 12,28). Azaz a háládatosság kifejezése az Úrnak való szolgálat, ami nemcsak itt a gyülekezetben végzett feladatot jelenti, hanem a 24 órás szolgálatot, hogy akárhol vagyok, az Úrnak szolgállok. Pál apostol így tekintett a saját életére is, mert azt mondja a filippibelieknek: „*De ha kiontatom is italáldozatként a ti hitetek áldozatánál és papi szolgálatánál, mégis örülök...*” (Filippi 2,17). Azt mondja az apostol, hogy az ő munkája, amit tesz, az áldozathozatal testvérei hitéért. És tudjuk jól, hogy könnyű lenne egyszer-számra szolgálnunk Istennek, vagy netán az életünket odaadni Érte egyszer (mennyivel könnyebbnek tűnik egy pillanatra korlátozni csak az áldozathozatalt), de a Róma 12,1-ben Isten azt mondja, hogy „élő” áldozatot kíván, azaz a mindennapok áldozatát, azt, hogy a mindennapi élet szolgálatában égjünk el, ne pedig időnként, egyszer-számra, hanem folyamatosan.

A hívők áldozata hálaáldozat. Valóban így gondolunk imádságainkra, életünkre, valóban látjuk Krisztus áldozatának szükségességét, és ezért olyan hálaadás vagyunk, hogy ez meghatározza az életünket? Azt mondja az Ige, hogy a Krisztus áldozata miatti hála meghatározza az örök életet, a mennyei istentiszteletet, ami ott zajlik, mert örökké fogjuk Őt dicsőíteni, a megöletett Barányt, és imádni fogjuk Őt. Isten azt kívánja, hogy ez a hálaadás gyakorlata már itt ebben az életben elkezdődjön a mindennapok során imádságban, odaszánt, szent életben, Krisztus áldozatának nagyra tartásával. Kérjük Tőle naponként a Szentlelket, hogy indítson bennünket hálaára. Annyi minden leköt bennünket, annyi minden miatt szomorúak vagyunk, lehetünk, az Ige azt mondja, hogy „*örüljete az örülőkkel, sírjatok a sírókkal*”, de mindemellett sose veszhet ki a hívő ember szívéből az Isten iránti hála. Akármilyen megpróbáltatásokat, szen-

védeket kell is elhordoznia, párhuzamosan ott kell, hogy legyen a szívében ez a hála, mert a Szentlélek ezt akarja munkálni bennünk. Kívánom, hogy mindannyiunk életében ez legyen valóság, és hogy Isten erősítsen meg minket ebben a hálaadásban.

Imádkozzunk!

Dicsőítlek, Úr Jézus Krisztus, azért, hogy Önmagadat áldoztad fel értünk, mert mi ezt nem tehattük meg, nem engesztelhattunk ki Téged, és bűneinkért nem mutathattunk fel Hozzád méltó áldozatot. Köszönjük, hogy végtelen a Te kegyelmed, és hogy ezt az áldozatot alkalmazod minden nap ránk. Kérünk, hogy ne legyünk érzéketlenek, hanem válaszoljunk erre a nagy szeretetre, mégpedig hálának áldozatával. Látod hiányosságainkat, látod azt, hogy mennyi minden elvonja a figyelmünket. Te vagy, aki alkalmassá tudsz tenni minket erre, Szentlelked által kérjük, tedd ezt meg. Dicsőítsd meg magadat a mi életünkben így is.

És köszönjük azt Neked, megváltó Urunk, hogy adsz okot nekünk a hála minden nap. Köszönjük, hogy igazi öröm lehet ez bennünk, kérünk Téged, hogy segíts, hogy ne e világ örömét keressük, hanem azt, ami Tőled való, ami megmarad, ami minden fájdalom és minden teher idején is Hozzád visz, és Téged dicsőít. Így kérünk, hogy az igazi hála Te indíts bennünket, ne csak szavakkal, hanem életünk odaszentelésével is, hogy az hadd legyen felelet arra, amit Te értünk tettél, és naponként teszel.

Így áldd meg, kérünk, gyülekezetünket, a budapesti református gyülekezeteket is, de országszerte is egyházunkat, hadd lehessünk így is fénylő mécsek a sötétségben. És kérünk, hogy kegyelmeddel maradj velünk mindenkor, mert anélkül csak azt vesszük észre, ami hiányzik, ami nekünk kellene, nem pedig azt a gazdagságot, amit Te élénk társz, nekünk adsz. Kérünk, hogy így őrizd meg bennünket a hitben, és maradj kegyelmeddel, ahogy ígérted, minden napon, amíg magad mellé veszel minket, vagy vissza nem jössz az ég felhőin át.

Ámen.

105. ZSOLTÁR

Isten csodatettei velünk.

d *Genf, 1562.*

Ad- ja- tok há- lát az Is- ten- nek,
I- mád- koz- za- tok szent ne- vé- nek!
Hir- des- sé- tek dí- csé- re- tét
És min- den jó- té- te- mé- nyét!
Be- szél- jé- tek a nép e- lőtt
Nagy csu- dá- it, me- lye- ket tött!

2. Néki vígan énekeljétek,
Sok csuda dolgát dicsérjétek!
Magasztaljátok szent nevét,
Kik szívből féltétek őtet!
Örvendjen azoknak szívek,
Kik az Úrról emlékeznek!

3. Keressétek e kegyes Urat
És az ő színét és hatalmát!
Meggondoljátok dolgait,
Ne felejtsetek csudáit!
Ítéletit hirdessétek,
Melyek ő szájából jöttek!